

red. Heermeistre juures tõsteti linna peale selle üle kaebtust ja tema läskis wara ja tultreid neile tagasi anda, kelle kingitused ja omad need oleksiwad. Raekohus pidas aga klooistre wara üleüldiseks kiriku waraks, mis niisamati puhastatud Ewangeli kiriku omaks langema peaks, nagu kirik ise. Nunne-kohta wastas Raekohus, et klooistre walitsus klooistre uksti lulkus pidada wõiks, siis ei peaseks ükski wälja.

Heinakuu 2. päawal 1825 sai Wolmaris Maa-pääw peetud ja seal pidiwad need asjad seletatud saama. Mõlemad jäiwad oma pärimiste peale kindlaks ja ühendus maa ja linnade wahel kippus lagunema. Wiimaks sai otsuseks tehtud, et asjad nenda jääksiwad, kuid sel päawal seisiwad. Edasi ei peaks ükski sellel teel enam astuma, kunni tulewal Konzilil Keisri Majestäti ja Rooma riigi seisuste poolest jäädawat otsust tehtud saaks.

Negade käigud andsiwad lõige selle peale koguni teist wastust. Pea oli ennast Ritterselts ja kõik maa Ewangeli usutunnistuse poole heitnud, nagu küll ka juba Heermeister Wolter von Plettenberg omas südames oli, seda aga mitte awalikult tunnistada ei usaldanud, et Piiskopidega mitte weel suurem tiili ei tõuseks. Pärast tema surma muutsiwad ennast aead. Ritterselts lagunes; Viivimaa langes Polamaa, Cestimaa Rootsi Ru-

ningriigi külge. Rooma Keisri Majestätil ega riigi seisustel ei olnud siin enam ühtegi seletada ega otsust teha.

Tallinna linna selle aegse ilmaliku ja waimuliku walitsusele jääb see liikumata aau, et siin Ewangeli usutunnistus wähema kãraga ja tũliga walitsema sai, kui õhegis teises paikas. Ja kuidas Tallinnas ja Cestimaal üleũldse ennast se suur kiriklik muutus tasasemalt ja sügawamalt, tãides Ewangeli waimus korraldas, nenda on Cestimaal ka edaspidi se õnn olnud, et kõigest kiriklikust kiusatusest kõrwale jäi. Riia linn ja Viivimaa oliwad Poola walitsuse alla langenud ja neil oli Roomlaste ja Jesuiitlaste poolest palju kannatada, kes Poola Kuningakojas wãgewad oliwad. Ja ka pärast on meie ligem kodumaa oma pealinnaga kiriklikust tormist õõtsutamata jäänud.

Meile aga, kes meie oma usutunnistliku esiwanemate lapsed ja pärijad oleme, meile õigib sellest pũha kohus, seda wara sellesama rahulise, tasase ja kindla meelega alles hoida ja oma jãreltulijatele pãranduseks jätta, nagu see meile saadetud ja pãranduseks jãatud on!